

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1918, 14.01.1918**

Číslo ročníků: **8, 2**

Číslo výtisků: **8, 2**

Datum vydání čísla: **14.01.1918**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránka: **10**

Česká Ukrajina.

Z Malinovy. Západně od Kijeva (100 verst) je městečko Malin a k němu lesně přiléhá česká kolonie Malinovy. Od r. 1885 stěhovali se sem místo dříve uselých zde Němců postupně Češi. Půdu mají zdejší krajané yesmés najatu od statkářů. Poněvadž statkáři uzavírají s nimi smlouvy vždy na kratší a kratší období, neodvažují se výstavněji a pohodlněji obydli svá si upravit. Přece však možno říci, že pod těmi doškovými střešami bijí upřímná česká srdce! Poznal jsem poměry v jiné zámožnější české kolonii a nemohu nepřipomenouti k chvále zdejších Čechů, že ruský živel celého širokého okolí neměl vlivu na život jejich. Vše, čím projevuje se osobitost národní a to: řeč, neznesitelná cizími slovy, přísloví a pořekadla, zvyky z Čech přinesené, české písně, modlitby i ta naše česká kuchyně jsou toho dokladem. Je tedy zcela pochopitelné, že, nehledě k jejich vlastní snaze — seč síly jejich stačily — děti naučili česky čísti a psát, přáli si upřímně zajistiti jim zevrubnější poznání jazyka mateřského a všeho toho, čeho jen česká škola dítěti poskytnouti může. Proto na radu všeobecné důvěry a vážnosti poživajícího Čechů — rodáka slaykovského — p. Františka Krémáře z Malína rozhodli se poyolati do obce českého učitele. Stalo se; a dnes, nežto nelze v schátralé budově bývalé německé a potom ruské školy vyučovati (od r. 1900 vyučovalo se jen v zimě v přestávkách několik let ruský a posledně i polský), schází se v útulné chatě p. Fr. Poláčka 26 dítek v stáří od 7 do 13 let, aby počátkům školských vědomostí učily se v jazyku českém. Jsem šťasten, že mohu je vyučovati. Tím více však vážím si toho, že jsem volným při své práci ve škole a že mohu zrealisovati zde všechno to, co v byrokratickém Rakousku v mnohém případě nelze. Živý zájem a uznalost občanů jest mi vedle ostatních příznivých podmínek životních nejlepší odměnou. Přál bych vám navštíviti školu naši. Vim, že srdce by vám radostněji zabušilo, že vymanili byste se rázem z chmurných myšlenek těžké doby přítomné, kdybyste viděli, co srdečné radosti září z očí té drobtiny, cvičím-li s nimi některou z našich krásných písní národních nebo učím-li je vybrané básničky, a jak téměř ani nedýchají, když vypráví jim občas některou naši pohádku. Slovem — všechno je pro ně nové a co hlavní, snadno pochopitelné v jazyce mateřském. Pozoruhodno, že u těch českých dětí, které navštěvovaly ruskou školu, pěstována ve většině případů, zvláště u začátečníků, prostě jen paměť, kdežto česká škola skýtá jim vedle vzdělání rozumu i zušlechťení srdce! Stejnou měrou i při večerních kurzech dospělejší mládeže (od 13 let výše) pozorovati veliký zájem při vyučování a to jak při čtení, psaní, počtech, kreslení a zpěvu (na přání rodičů též kostelním), tak zvláště při občasných vykladech slavných i smutných dob české historie. Neubráníte se dojmu, že po takových hodinách, nasloucháte-li živě rozmluvě jejich, před vámi je hlouček mladých vlastenců Čechů, které živé slovo probouzí k novému životu. Má-li se však česká škola v této chudé kolonii udržeti, bude více než snad v mnohých jiných místech potřeba, aby po uspořádání vnitřních poměrů na Ukrajině dostalo se zdejší škole od ukrajinské vlády nutné finanční podpory. — Hofman.

Rodině Peřákové v Pečanovce. Za pohostinství, které jste mi poskytli o vánočních ve Vašem rodiném sídlu, srdečně děkuji. Nezapomenu nikdy prokázaného dobrodiní a budu Vaším dlužníkem. Dobr. Fr. Vlašek.

Zajatecká hlídka.

Částečným uvolněním zajatců, jež přinesla ruská revoluce, ubylo i žalob na rušivé zjevy mezi Čechy a Slováky. Naši zajatci vypořádali se po svém s rakušácky smyšlejšími krajaney, opustili je neb přinutili, aby sami odešli. Na několika místech však stav zajatců nezlepšil se ani vlivem revoluce. Ba poslední události, zejména mírové vyjednávání s ústředními mocnostmi znova posílilo na čas umlknoucí obránce celistvosti rak. uher. říše.

V Kalniku (kyj. gub.) je malá, sedmičlenná zaj. organizace. Uč. Vanček, který sám prohlásil, že nemá tolik národního vědomí, aby vstoupil do organizace, svou trpností odradil řadu našich zajatců od revoluční akce. Podle zprávy emisáře J. T. stal se nyní zjevným odpůrcem zaj. organizace. Varujeme naše lidi před jeho zhoubnou činností.

V Malcovské cementárně (kaluz. gub.) měli do nedávna šik. Jana Prokopa od 7. honv. pluku. Stavěl se horlivým Čechem, v tichosti však připravoval se i pro další kariéru v rak. armádě. Kromě záznamů o českých a srbsk. dobrovolnících, jež byly u něho nalezeny a odtahy, provedl čin, jehož je schopen pouze rak. šikovatel. Na lsteck, opatřený razítkem 8. českoslov. pluku a zasláný dobrovolníkem tohoto pluku příbuznému zajatci, napsal adresu: Oesterreich, Böhmen, Inf. Reg. No. 35., Kommando, a chtěl jej poslati do Rakouska. Na štěstí dův. J. Linda dostal včas lsteck do rukou. Prokop byl zbaven funkce vydáván a přijímán pošty a zmizel. Varujeme i před tímto nepoctivcem.

Čerkassy (Kijev. gub.) Život českého zajatce v Rusku byl za starého, carského řádu krutý. Dnes naši zajatci přes všechnu anarchii dýchají volněji a jsou v lepších hospodářských poměrech: stýkám se s nimi každodenně jakožto emisář. — V Čerkasském újezdě však našel jsem něco, nad čím zůstal jsem zaražen stát; nedaleko Čerkass našel jsem pustinku, zemljanku, která by se měla nazývati spíše skrýš, a v ní žije 16 mladých českých zajatců. Padli do zajetí v bitvě u Zborova a byli dopraveni sem, aby hlídali dobytek v ohradě. Nikdo o nich nevěděl, až je tam náhodou našel důvěrník br. Pohl. Na jeho žádost jsem je navštívil. Hoši jsou chartrně oblečení, bosí a téměř nazí, v tmaně, dusné a nezdravé místnosti. O české revoluci, o našich českých časopisech na Rusi pranic nevěděli. Byli sem dáni ve žhavém létě a dále se o ně nikdo nestaral. Platu mají 1.50 R denně. — Na některých místech je nálada pro brzký mír a naděje na brzké vyměnění zajatců. Doufáme, že hrdinné a obětavé čin, našich bratrů ve vlasti přivedou konečně všechny české zajatce k poznání, že jejich místo je jedině v české revoluční armádě. Je naprosto nepochopitelným každý, kdo jako syn české matky, nechce uznat a vykonat svoji nejsvětější povinnost. Radechovský.

Zápůjčkový týden kijevských zajatců. Československá revoluční-demokratická organizace dělnická usnesla se na důvěrnické schůzi v neděli dne 7. t. m. uspořádati mezi kijev. zajatci zápůjčkový týden. Ve dnech od 14.

do 21. ledna rozejdou se po závoděch kyjevských vybraní důvěrníci z jednotlivých rayonů se zástupci organizačního zápůjčkového komitétu, aby navštívili všechny naše zajatce a připomněli jim, že půjčka ukládá jim novou povinnost: upisovati na ni. Zářívé příklady našich zajatců z venkova, kteří z nepatrných příjmů nadšeně obětují obnosy téměř neuvěřitelné, najdou listě mezi kijev. šťastnějšími druhy hojných následovníků. O jistotě úpisů bylo již dosti psáno. Nemůže se o ni pochybovati. Snad také nikdo na nejistotu splacení se nebude vymlouvati. Ale ani jiné výmluvy nejsou oprávněny. Nejčastější snad by mohla býti námitka, že hrozící nezaměstnanost nutí zajatce, aby si úspory podrželi. I na tento případ bylo pamatováno. Českosl. Úvěrní Ústav poskytuje v takovém případě na úpisy lombardní půjčku až do 75% upsaného obnosu. A pak, což stále budou se naši zajatci odlišovati od těch, kteří zanechavše velmi často rovněž skvělého postavení, vstoupili do vojska, aby obětovali i poslední svůj majetek — život za osvobození vlasti? Což nejsou zajatecké organizace přípravou a zálohou naší branné moci? Není tudíž a nemůže býti výmluv. Jsme přesvědčeni, že kijev. zajatci, kteří v organizaci byli a jsou dosud vzorem, nezklamou ani tentokrát naději v ně kladených. Vojsko upisuje ohromné obnosy, mezi krajaney upsáno v Kyjevě za jediný den přes čtvrt milionu rublů a obnos denně vzrůstá, naši doma o půjčce vědí a jsou na ni hrdí — to vše budíž vám pobídkou, aby se mohlo říci: Kijev i tentokrát splnil svoji národní povinnost!

Československé vojsko.

Naše vojsko v Itálii. Z Paduly, 2. září 1917. Náš dobrovolnický sbor roste velmi utěšeně. Zanedlouho budeme míti celý pluk. Připravujeme se pro boj na frontě. Vzpomínáme na Vás a těšíme se na každou zprávu o našem hnutí v Rusku. Shromažďujeme se v Padule. (Čsl. D.)

Z III. roty I. Českosl. zal. pluku v Žitomíru. Štědrý večer oslavili jsme při vánočním stromku. Připomněli jsme si své povinnosti vůči vlasti a slíbili jsme si, že v boji proti úhlavnímu nepříteli vytrváme až do posledního dechu. A jsouce pamětlivi těchto vysokých povinností, chceme také, aby naše armáda byla vedena duchem čistě demokratickým, chceme, aby bratrství mezi námi bylo opravdové, bratrství nejenom slov, nýbrž i skutků, chceme, aby naše armáda byla takovým Komenského „Ochránovem“, kde jeden byli všichni, a všichni byli jeden. Jsme si vědomi, že tyto zásady jistě dovedou nás ke kýženému cíli. Když zapěna byla hymna „Kde domov můj“, nebylo nikoho, kdo by při jejich zvucích nesložil v duchu přísahy věrnosti příští republice Československé. Přednesená Macharova báseň „Žalm“ byla obrazem našeho pevného přesvědčení. Na to sbor III. roty zapěl chorál „Kdož jste boží bojovníci“, a tím slavnost skončena. Sylvestra požádala naše rota dvakrát. Na našeho Sylvestra sehrána fraška „Povedené manželství“, a na ruského veselohra „Lumpáci vagabundus“ a „Půlnoční scéna“. Volná zábava, při níž hráli z ochoty bratří hudebníci a při níž provedeno bylo několik výstupů a kupletů, trvala hodně přes dvanáct. Při všech těchto zábavách byla uspořádána sbírka, jež vynesla 309 R, z nichž 80 věnováno na národní daň, 180 R dáno na revoluční půjčku, která věnována invalidnímu fondu, 20 R věnováno na potřeby zdejšího „okolotku“ a zbytek jakož i výtěžek z piva v obnose 97 R uhradil nám rotně dluhy. — Na revoluční půjčku upsáno z naší roty 3200 R. Miroš.

Resoluce střelců 7. roty 7. česko-slováckého střeleckého Tatranského pluku, vydaná v selu „Semenovka“ 5.—18./I. 1918.

V poslední době vyskytly se sluchy mezi českými vojáky, ji-niž jsou vrhány pomluky a naclutrhání na střelky 7. roty 7. česko-slovác. střel. Tatranského pluku. My, všichni střelci 7. roty poznamenáváme s důrazem, že tyto pověsti nezakládají se na pravdě a nemůžeme připustiti, aby řeči podobného druhu se dále o nás rozšiřovaly a prohaňovaly. Vstoupili jsme do čes.-slov. revolučního vojska, jsouce vedeni jednotnou myšlenkou sloužiti věrně a čestně své drahé vlasti, bojovati za pravdu a práva naše a obětovati vše, co jest nám nejdražší a nejcennější, za svobodu svého národa. Jsme si plně vědomi povinností českého vojáka, který soustřeďuje v sobě vše, co nejvíce poslouží společnému našemu dlu, to jest statečnost ducha a těla, sílu srdce a meče, odvahy, smélost, železnou kázeň, vřelou lásku a schopnost umřítí za svůj čistý štít.

Když všechny české strany a síly na naší rodné půdě spojily se za jediným cílem k dosažení úplné samostatnosti českého státu a když český lid projevuje největší snahu, aby od tohoto cíle se neupouštělo a vira v něj aby pronikla celý národ, i my, všichni vojáci a důstojníci 7. roty, stojíme na týchž zásadách, že nikdy, bez strachu i pochybností, s plným vědomím a svědomím, od tohoto nejvyššího cíle našeho revolučního boje neodupíme. Bojovati budeme do posledni kapky krve proti schátralému Rakousku a imperii Habsburků, kteří pouze násilným způsobem udržovali slovanské národy v Rakousko-Uhersku pod jhem německého šovinismu a maďarského betárství. V tomto boji setrváme až do úplného vítězství. Ať dnešní válka se skončí kdykoliv, nebudou-li vyplněny naše požadavky, to jest, dokud nedobudeme úplné svobody našemu národu, dokud naše země české i slovanské nebudou sloučeny v samostatný a nezávislý stát česko-slovácký, jsme všichni úplně rozhodnuti, všemi druhy zbraní v ruce těchto našich práy hájiti, byf bychom byli i přinuceni okolnostmi k změně taktiky, přece vždy a v každou minutu jsme odhodláni za odstranění německého militarismu a imperialismu položit svoje životy. V našem revolučním boji uznáváme nejvyšším naším činitelem Odbočku Československé Národní Rady s prof. Masarykem v čele i podporujeme ve všem jejím rozkazům.

Střelci a důstojníci 7. roty 7. českoslov. střel. Tatranského pluku.